

Надія Кравцова
Ольга Придаток

УКРАЇНЬСЬКА МОВА

ЗОШИТ - ПОМІЧНИК
для вхідного діагностування
і коригувального навчання

3
КЛАС

До підручників
за програмою
О. Савченко

Видавництво

™
«Підручники
і посібники»

1. Познач ✓ групу слів, яку можна назвати реченням.

- Гарно того вчити, хто
- Гарно того вчити, хто хоче все знати.
- вчити, все Гарно того хоче знати. хто

2. Прочитай. Упізнай групи слів, які можуть утворити речення. Запиши утворені речення.

знання робить життя прекрасним кожна голова має свій розум
і сила перед розумом слабне

3. Установи відповідність.

розповідне

Діти, відвідайте музей води!

питальне

Діти відвідали музей води.

спонукальне

Який музей відвідали діти?

4. Прочитай. Яку групу речень можна назвати текстом? Випиши з тексту перше речення.

1. Дельфіни дуже гарні плавці та акробати. Під час швидкісного плавання вони не лише ловлять рибу, а й здійснюють складні трюки. Дельфіни люблять гратися з дітьми.

2. Я люблю дивитися, як плавають у морі дельфіни. Чи знаєш ти, що новонародженому дельфіну при народженні дають ім'я? Діти люблять малювати дельфінів. Дельфіни можуть упізнавати себе в дзеркало.

5. Прочитай. Познач, які це тексти, з'єднавши стрілками.

1. Що несе на спинці
спритний їжачок?
Він несе на спинці
золотий листок.
Що несе на спинці
в дощик і сльоту?
Він несе на спинці
осінь золоту.

Григорій Усач

1

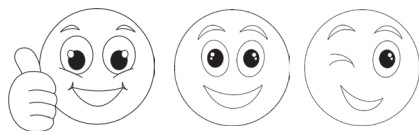
текст-опис

2

текст-розповідь

2. Їжачок живе в лісі та поблизу людських осель. Тіло його вкрите сірими голочками. У звірка оченята, як намистинки. Має він маленькі вушка та хвостик. На коротеньких лапках є гострі кігтики. Ця тваринка дуже полохлива, тому швидко згортається у клубочок.

Зафарбуй смайлик відповідно до того, чи складно тобі було виконувати завдання.

1. Упізнай та спиши речення.

Біг по дорозі руденький
 Руденький песик біг по дорозі.
 назустріч йому
 Назустріч йому йшла маленька дівчинка.

Blank handwriting practice lines for copying the text above.

2. Відгадай загадки Лесі Вознюк і запиши відгадки.

1. Прохолоди чиста просинь —
 на поріг ступає осінь.
 Вдаль від рідної землі
 линуть в вирій ... .

Blank handwriting practice lines for the first riddle answer.

2. Хоч не олень — роги має,
 і не птиця, а літає.
 Чорний-чорний, а не крук,
 це малий, моторний ... .

Blank handwriting practice lines for the second riddle answer.

3. Він не ходить, а задкує,
 рибка з нього, знай, кепкує.
 Має клешні той дивак.
 Здогадалися? Це ... .

Blank handwriting practice lines for the third riddle answer.

3. Спиши, уставляючи відповідні службові слова.

діброві — дуби.

дубами — гриби.

Трава — грибами.

Хмарки — дубами.

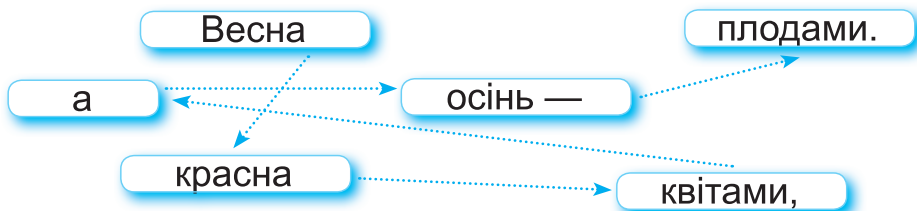
над, у,
 між, під

4. Прочитай текст. Спиши, уставляючи в словах першу букву.

..аленька Алінка дуже хотіла бути дорослою. ..ле як це зроби-
бити? ..она помила посуд. ..ідмела підлогу. ..ікаво, а як ти стаєш
дорослим?

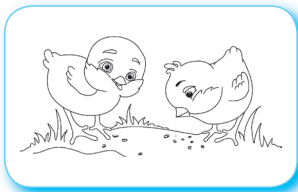
5. Склади за стрілками речення. Запиши його.

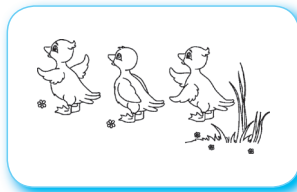
6. Розглянь малюнки. За допомогою поданих слів утвори два речення. Запиши їх.

на

у

плавають

подвір'ї

ставку

бігають

7. Прочитай. Познач крапками межі речень. Підкресли слова, які потрібно писати з великої букви.

бабин біб розцвів у дощ — буде бабі біб у борщ бобер на березі з бобренятами бублики пік босий хлопець сіно косить, роса росить ноги босі

8. Прочитай вірш Катерини Перелісної. Зміни виділені слова так, щоб утворилися речення. Спиши.

Листячко (дубова),
листячко (кленовий)
жовкне і спадає
тихо із гілок.

9. Прочитай текст. Випиши два розповідні речення.

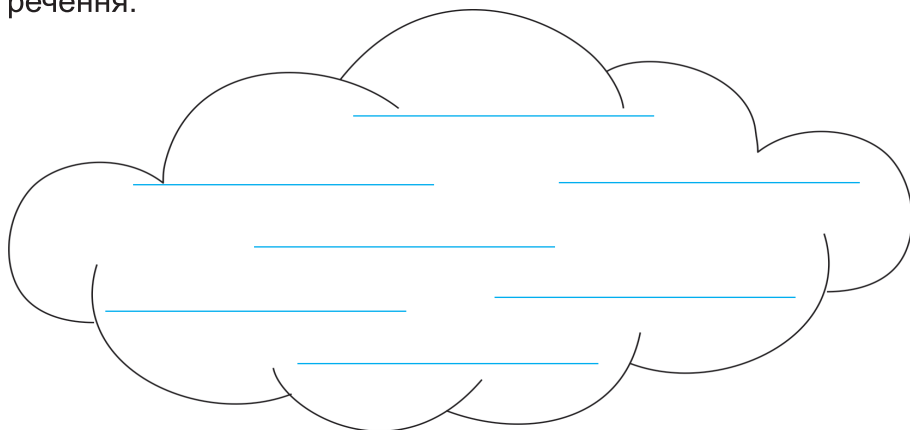
Для чого білці потрібен хвіст? Ця тваринка використовує його як парашут. Хвіст допомагає білці м'яко приземлятися. Ну й незвичне звірятко!

10. Склади і запиши два розповідні речення за малюнком.

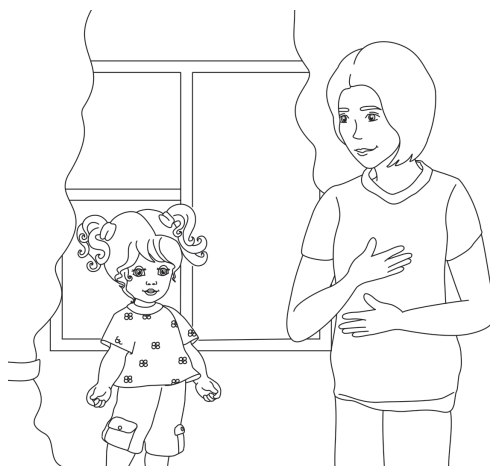

11. Упиши в хмаринку слова, якими можуть починатися питальні речення.

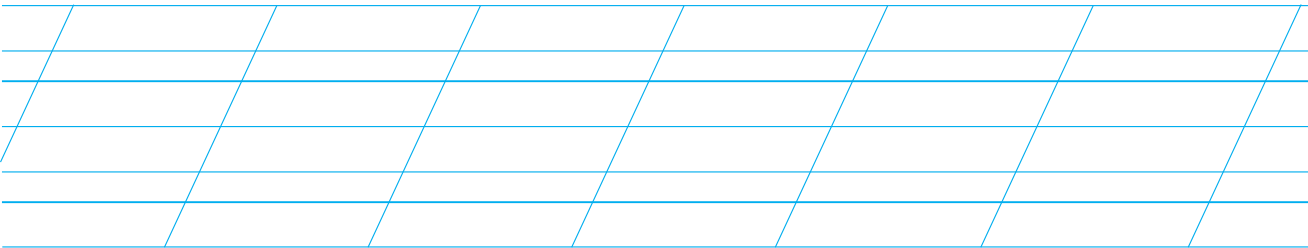

12. Прочитай. Підкресли питальні речення. Одне речення на вибір спиши.

Прокидається Наталочка,
а із нею — запиталочка.
— Мамо, мамо, поясни,
хто мені вмикає сни?
Як заліз у телефон
наш огрядний дід Мирон?
Скільки каші з'їсти треба,
аби вирости до неба?
А від кого молоко
знову з ківшика втекло?
Хто в землі фарбує моркву?
І коли я вже замовкну?

За Світланою Дідух-Романенко

13. Склади і запиши два питальні речення за малюнком.

14. Прочитай. До кожного речення запиши питання.

Чічі — це маленька рухлива мавпочка. Вона живе в спекотній Африці. Ця непосидюча тваринка полюбляє фрукти, та найбільше банани.

Зразок. Що за тварина Чічі?

1. _____
2. _____
3. _____

15. Упиши такі слова, щоб утворилися питальні речення. За потреби користуйся словами для довідки.

_____ квіти ростуть на галявині? _____ відлітають гуси та качки? _____ днів у вересні? _____ ведмідь залягає в сплячку? _____ розташована гора Говерла? _____ лікує тварин?

Слова для довідки: хто, де, куди, які, скільки, коли.

16. Знайди відповідність і з'єднай стрілками. Познач ✓, які це речення за метою висловлювання?

Заклик

Приходьте до мене в гості.

Запрошення

Не грайтеся сірниками!

Прохання

Прошу вас, бережіть своє здоров'я.

Заборона

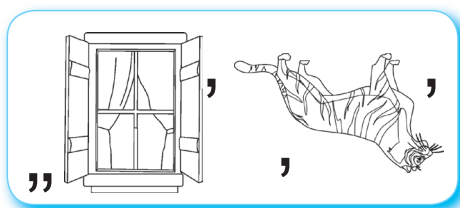
Будь ласка, передай мені ножиці.

розповідні

питальні

спонукальні

17. Розгадай ребуси. Склади зі словами-відгадками спонукальне речення і запиши його.

18. Допиши спонукальні речення.

Марійко, полий _____ .

Миколко, принеси _____ .

Олено Іванівно, дозвольте _____ .

19. Прочитай. Упиши відповідні розділові знаки в кінці речень.

Діти граються на подвір'ї .. Де граються діти .. Хто грається на подвір'ї .. Діти, грайтеся на подвір'ї .. Як гарно гратися на подвір'ї ..

20. Прочитай. Упиши відповідні слова з довідки.

Із далеких країв (*хто?*) _____
доволі часто (*що робили?*) _____
рідкісні рослини. (*Яка?*) _____
насінинка займає небагато місця. Вона є (*чим?*) _____
_____ існування зовсім не схожого на наш світу.

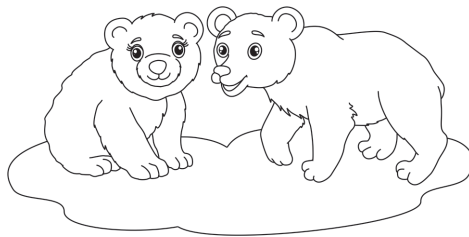
Слова для довідки: доказом, мандрівники, крихітна, привозили.

21. Прочитай речення. Добери з довідки слова, ставлячи їх у потрібній за змістом формі. Упиши.

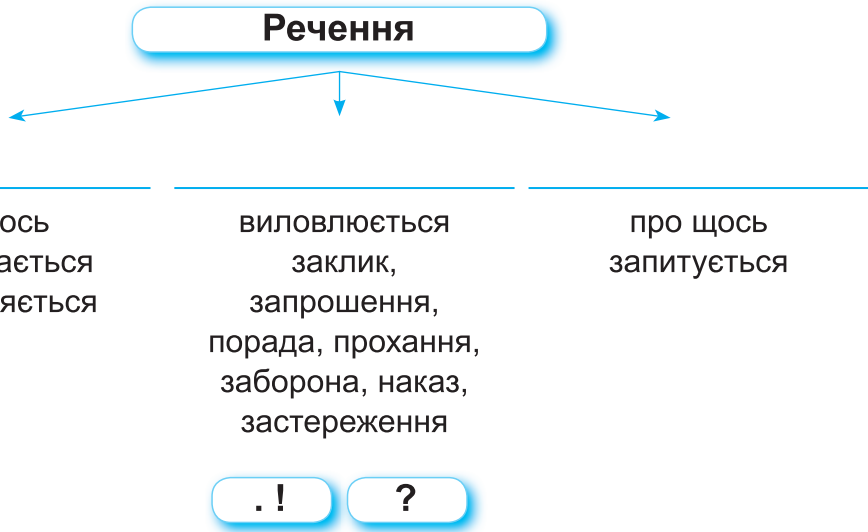
Відлітають (*хто?*) _____ .
Відлітають (*які?*) _____ птахи.
(*Коли?*) _____ відлітають перелітні птахи.

Слова для довідки: восени, перелітні, птахи.

22. Склади три речення за малюнком і запиши їх у такому порядку: спонукальне, питальне, розповідне.

23. Доповни кластер.

24. Виконай тестові завдання. Правильну відповідь обведи.

1. Доповни групи слів так, щоб утворилося речення.

На небі пливуть пухнасті ... .

А хмаринки   **Б** хмаринка   **В** сонечко

2. Перше слово в реченні пишуть з ... .

А малої букви   **Б** великої букви   **В** писаної букви

3. За метою висловлювання подане речення є ... .

Яка сьогодні погода?

А розповідним   **Б** питальним   **В** спонукальним

4. Який знак потрібно поставити в кінці поданого речення?

Найбільша зірка Сонячної системи — Сонце ..

А знак оклику   **Б** знак питання   **В** крапка

5. З'єднай стрілками.

розповідне

Скільки чорних цяточок на сонечку?

питальне

Іди, іди, дощику, зварю тобі борщику.

спонукальне

Восени часто ідуть дощі.

25. Упізнай та познач ✓ текст.

Українці шанують ластівку. На малюнку зображені ластівки. Ластівки — це перелітні птахи. Діти з пластиліну ліплять ластівок. У ластівки довгий роздвоєний хвіст, тонкі крила. Про ластівку складено багато віршів та пісень.

Минуло літо. Вивели ластівки діток. Вилетіли маленькі пташенята з гнізда та й полетіли собі. А старі залишилися. Тільки тепер вони не ховаються в гнізді. А біля гнізда посідають та й щебечуть. Навесні щебетання було радісно-тривожне. А тепер тривожно-сумне.

За Василем Сухомлинським

26. Установи послідовність речень за змістом.

В черепашку зразу може влізти — і вже пташці равлика не з'їсти!

Заболить у тебе, равлику, спинка!

Лізе, лізе равлик по моріжку, виставляє равлик довгі різки.

А на спині в равлика хатинка.

Ні, не важко равлику, не важко, бо легка хатинка-черепашка.

Та зате, як поруч небезпека, равлику додому недалеко!

За Наталією Забілою

27. Прочитай текст Василя Сухомлинського. Добери та познач ✓ серед поданих заголовків найбільш влучний.

У конюшини квіти — мов дзвіночки. А в глибині дзвіночків — кухлик із солодким конюшиновим нектаром.

Прилетіла на дзвіночок Бджола, спробувала дістати своїм хоботком, та дарма. Сидить комашка та й плаче. Коли це летить Джміль. Розповіла йому Бджола про своє горе. Послав Джмелик у конюшиновий дзвіночок свій довгий хоботок. Висмоктав нектар, дав Бджолі пів кухлика. Подякувала Бджола та й полетіла.

З того часу Джміль і Бджола приятелюють.

Як Джміль і Бджола мед шукали

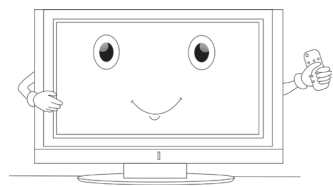
Як Бджола нагодувала Джмеля

Як Джміль нагодував Бджолу

28. Прочитай текст. Добери до нього заголовок і запиши.

В одній квартирі жив собі Телевізор.

Він стояв у кутику вітальні. Розважав зранку до вечора усіх мешканців квартири № 7. Спочатку передавав татові новини.

Потім нагодував мамі, що час уже бігти на роботу. Кілька разів на день Телевізор показував мультики хлопчикові Петрикові.

Так минав ще один день із життя Телевізора. А тоді наставала ніч. І Телевізор зоставався у вітальні сам.

За Галиною Крук

29. Прочитай. Доведи письмово, що це — текст-розповідь.

НАША ХМАРА

Хмара живе за лісом. Вона завжди приходиться звідти. Висунеться поволі, потягнеться і повзе на село. Та й стане над нашою хатою. І повітря свіже, аж мокре. То хмара так мокро дихає. На дощ заміряється. А тоді я-а-ак сипоне! Великі краплі падають рясно. І дивись уже — лисніє од чистоти й свіжості весь город.

Я беру парасолю й виходжу на ґанок. Нашій хмарі подякувати.

За Оксаною Кротюк

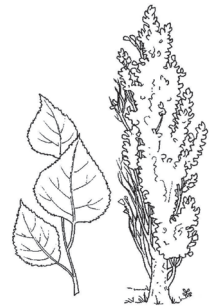
Я гадаю, що це — текст-розповідь. Тому, що в ньому _____

---

30. Прочитай текст. Доведи письмово, що це — текст-опис.

Тополя — народний рослинний символ України. Висота дерева може становити від 30 до 60 м. Потужний і прямий стовбур тополі сягає в діаметрі 1 м. Сіра кора згодом покривається неглибокими тріщинами. Уздовж гладких гілок росте зелене листя різної форми та розміру. Зверху воно блискуче, а знизу покрите легким пушком.

У світі налічується понад 100 видів тополі.

Я гадаю, що це — текст-опис. Тому, що в ньому _____

---

31. Під кожним текстом вкажи його тип.

СУПЕРЕЧКА

Ведмідь сварився із совою:

— Ти щось наплутала, сова!

Затям своєю головою —

зими в природі не бува!

Сова сміялась: — Волохатий,

не дивно чути це мені:

ти восени як ляжеш спати,

то встанеш тільки навесні (*Петро Ребро*).

Сова — птах середніх розмірів, з короткими крилами і заокругленим хвостом. На голові в нього дві широкі довгасті смуги білого забарвлення з рябизною. Очі доволі великі, чорні. Над дзьобом між очей валяки з білого пір'я у вигляді півмісяців. Дзьоб сірий. Забарвлення пір'я буває сірим і рудим. На грудях сови великі довгасті темно-бурі або чорні плями, перекреслені тонкими поперечними штрихами.

---

32. Прочитай. Спиши два послідовні речення із тексту-розповіді.

1. Верес — це вічнозелений розгалужений кущик заввишки близько 60 сантиметрів. У нього тонке стебло з густими голими або трохи пухнастими гілочками.

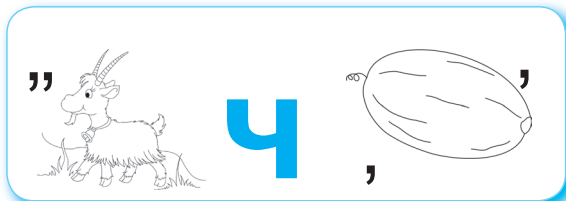
2. Верес — то частинка вересня у мові.

Вереснем назвали місяць недарма.

Вереснева казка — золото в дібровах.

Верес розквітає — рожевая зима (*За Ганною Верес*).

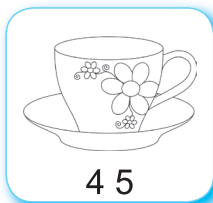
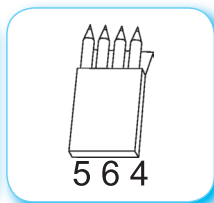
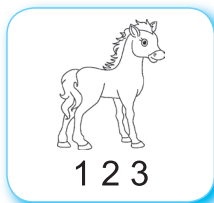
33. Розшифруй слова. Запиши.

Код 1. 1а, 2а, 2г, 1а, 1г, 2г, 2б.

Код 2. 1б, 2б, 2а, 1в, 2в, 2г, 2б.

	а	б	в	г	г'
1	о	ч	т	с	в
2	с	а	и	н	р

34. Прочитай. Познач частини тексту (З — зачин, О — основна частина, К — кінцівка).

У Петрика день народження.

Петрик дуже зрадів подарункові. Аж стрибав від радості.

Йому подарували гараж. З розсувними дверцятами! Справжній-справжнісінький! І зовсім не схожий на іграшковий. А ще в гаража знімався дах. На почесному місці біля дверцят завжди стояла червона пожежна машина з пластиковим водієм і командою сміливих вогнеборців.

За Наталією Дев'ятко

Зафарбуй смайлик відповідно до того, чи складно тобі було виконувати завдання.

